

og hvor de kunde faa mange Fornødenheder, de gerne vilde have. Derfor var en stor Del af den Befolkning, der var i Angmagssalik-Distriktet, paa Vandring Syd paa, og da Gustav Holm i 1884 var i Angmagssalik, var der kun 413 Eskimoer, Resten var paa Rejse. Gustav Holm gjorde Indstilling til den danske Regering om at tage sig af disse Eskimoer, indføre Monopol og anlægge en Missions- og Handelsstation ved Angmagssalik. Men der gik 10 Aar, før det skete. Det var jo stærkt bevægede Aar i politisk Henseende, i 1885 fik vi Provisoriet og Gendarmer, kort sagt alt, hvad der fulgte med i de Aar op gennem Firserne; de politiske Kampe var jo heftige, og Politikerne var ofte rødglødende, der var ingen, der tænkte paa Isforhold og Eskimoer ved Angmagssalik. Først i 1894 blev Missions- og Handelsstationen oprettet. Det var Indenrigsminister Hørring, der forelagde Forslaget derom, og det gik let at føre den Bevilling — den ikke ubetydelige Bevilling —, som skulde til, gennem Rigsdagen. Og saa bekendtgjorde man da, at Danmark oprettede en Handels- og Missionsstation ved Angmagssalik; denne Bekendtgørelse blev sendt ud til alle Magter, som havde Interesse deraf, ogsaa til Norge, og Norge godkendte den. Men i Bekendtgørelsen nævntes der kun Angmagssalik som et Punkt, Angmagssalik-Øen, der nævntes intet om hele den store Strækning fra Lindenovs Fjord op til denne Ø, fra 60,27 op til 65,5 Gr. Det nævntes der intet om, og derfor blev hele denne Strækning ikke lagt ind under Monopolet, og det er ikke en forsvaerlig Paastand at fremsætte, at denne Strækning tilhører Danmark som Monopol-land. Om Eskimoerne maa jeg endvidere sige, at da Monopolet blev indført ved Angmagssalik og Missions- og Handelsstationen blev oprettet der, søgte de fleste af de Eskimoer, som var paa Vandring Syd paa, tilbage til Angmagssalik, og de, der var kommet saa langt mod Syd, at de havde nærmest til Julianehaab-Distriktet, søgte til dette Distrikt, saaledes at der omkring Aaret 1900 ingen Eskimoer fandtes paa Strækningen mellem Angmagssalik og Lindenovs Fjord, de var søgt hver til sin Side, og i 1920, da man talte op, hvor mange der var, var der 642 Eskimoer ved Angmagssalik og 9 Danske. Fangstforholdene ved Angmagssalik paa de 65 Gr. nordlig Bredder er gode, og inde i den store Semilik-Fjord og inde i de andre Fjorde er der ogsaa et forholdsvis mildt Klima. Der findes Skov her, det vil sige Pileskov paa Højde

som en Mand, naar den er højest, men ellers kryber det mest henad Jorden. Men uagtet Forholdene er ganske gode her, viste det sig, at de 642 Eskimoer havde ondt ved at faa saa gode Erhvervsforhold som ønskeligt, og derfor har Styrelsen af Grønland opfordret dem til at drage ud, dels Nord paa og dels Syd paa paa Jagt ekspeditioner og overvintre. Det har de gjort paa Betingelse af, at de kunde faa Kredit paa Ammunition og Tobak — Tobak er for dem lige saa vigtigt som den allervæsentligste af vore Livsfornødenheder. Naar de faar en saadan Kredit paa Ammunition og Tobak, rejser de ud fra Angmagssalik Syd paa og ogsaa Nord paa, men væsentligt Syd paa, saa vidt jeg skønner. Naar disse Mennesker har overvintret paa en saadan Fangst ekspedition, er det lykkes dem at fange en Del Sæler og skyde en Del Bjørne, og Ekspeditionerne har vist gennemgaaende vist sig vellykkede; men om Oprettelse af en egentlig fast Station noget Sted paa Kysten udenfor Angmagssalik kan der ikke være Tale, før man kommer ned til Lindenovsfjorden. Ved Lindenovsfjorden er der Betingelser for Handelssteder og for fast Bosættelse, for saa vidt man kan tale om fast Bosættelse, hvor der er Tale om Eskimoer, for de holder ikke af at bo saa helt fast. Navnlig Nord for Lindenovsfjorden er der Plads for dem. Lindenovsfjorden er saa stor, at der ogsaa der er god Jagt, og derfor har der været Tale om, at Eskimoer fra Julianehaabs Distrikt vilde gaa om til Lindenovsfjorden og bosætte sig der, men Landsraadet deroppe har nægtet det.

Naar vi altsaa nu stod overfor at skulle afgøre disse praktiske Spørgsmaal — og vi ordnede det saaledes, at det statsretlige blev skudt til Side, det skulde være en rent praktisk Overenskomst —, maatte vi fra dansk Side tage Hensyn til Eskimoernes Livsvilkaar. Dette har vi gjort, og naar det siges, at vi ikke har gjort det tilstrækkeligt — jeg skal ikke komme ind paa, i hvilken Udstrækning vi har gjort det —, vil jeg nok spørge de Herrer, som siger saaledes: Hvad tror De, der vil ske, hvis Overenskomsten i saa Henseende ikke bliver vedtaget? Det er meget let at forudse, at saa vil Nordmændene ud fra deres Opfattelse gaa i Land og anlægge Stationer overalt, hvor de mener, det kan betale sig. Vi kan protestere derimod, og vi kan jo endelig prøve paa at sende et af vore Krigsskibe op i disse Isregioner for at kaste dem ud — jeg gad nok se, hvordan det vilde spænde af —, og vi kan erklære Norge Krig, hvis de ikke vil rette sig efter